

1. TIẾNG VIỆT

TRANG THÔNG TIN LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Tên đề tài: NGÔN NGỮ ĐÁNH GIÁ TRONG SÁCH GIÁO KHOA TIẾNG ANH CẤP TRUNG HỌC CƠ SỞ TẠI VIỆT NAM DƯỚI GÓC ĐỘ NGỮ PHÁP CHỨC NĂNG HỆ THỐNG

Ngành: NGÔN NGỮ HỌC

Họ và tên NCS: NGUYỄN THỊ MỸ LỆ

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS.TS. TRƯƠNG THỊ NHÀN

2. PGS.TS. TRẦN VĂN SÁNG

Cơ sở đào tạo: TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM, ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Tóm tắt

1. Những kết quả chính của luận án

Ngữ pháp chức năng nói chung, ngữ pháp chức năng hệ thống (Systemic Functional Linguistics, SFL) nói riêng là hướng nghiên cứu ngôn ngữ học hiện đại, giàu năng lực giải thích, ngày càng thể hiện rõ những ưu điểm của nó so với ngôn ngữ học truyền thống. Theo đường hướng phân tích này, luận án đã đạt được những kết quả sau:

- Luận án đã đưa ra bức tranh tổng quan tình hình nghiên cứu ứng dụng lí thuyết ngữ pháp chức năng hệ thống, lí thuyết ngôn ngữ đánh giá và lí thuyết thể loại cũng như việc ứng dụng lí thuyết ngôn ngữ đánh giá và thể loại trong nghiên cứu ngôn ngữ đánh giá trong sách giáo khoa trên thế giới và ở Việt Nam. Kết quả tổng quan của luận án cũng chỉ lí thuyết ngữ pháp chức năng hệ thống và ngôn ngữ đánh giá là hướng tiếp cận ngôn ngữ khá mới mẻ ở Việt Nam và trên thế giới nhưng đã nhanh chóng được ứng dụng trong nghiên cứu ngôn ngữ gắn với lĩnh vực giáo dục ngôn ngữ.

- Luận án đã xác lập được một khung lí thuyết để nghiên cứu đề tài với các vấn đề cơ bản: Lí thuyết ngữ pháp chức năng hệ thống, Bộ công cụ đánh giá của Martin & White, Lí thuyết về thể loại theo quan điểm của trường phái Sydney.

- Luận án đã khảo sát, thống kê, phân loại và phân tích đặc điểm ngôn ngữ thể hiện quan hệ liên nhân thông qua các nguồn lực thể hiện Thái độ trong các bài đọc sách giáo khoa Tiếng Anh cấp THCS theo các cấp độ (từ, ngữ), theo các lớp từ ngữ (tiếng lóng, thành ngữ/biến thể thành ngữ, từ xung hô) và đặc điểm ngôn ngữ đánh giá thể hiện Thái độ hiển ngôn, hàm ngôn trong sách giáo khoa Tiếng Anh cấp THCS.

- Luận án đã khảo sát, thống kê, phân loại và phân tích đặc điểm các nguồn lực đánh giá thể hiện Thang độ trong các bài đọc sách giáo khoa Tiếng Anh cấp THCS.

- Luận án đã khảo sát các thể loại văn bản được sử dụng trong các bài đọc sách giáo khoa Tiếng Anh ở các khối lớp học cấp THCS để so sánh những thể loại văn bản nào được sử dụng trong mỗi khối lớp học. Dựa trên nền tảng SFL, đặc biệt là Khung đánh giá (Martin & White, 2005) luận án đã phân tích đặc điểm ngôn ngữ đánh giá ở một số thể loại văn bản trong các bài đọc sách giáo khoa Tiếng Anh cấp THCS. Qua những phân

tích này, luận án đã đưa ra một số đề xuất để giúp học sinh biết lựa chọn ngôn ngữ một cách hiệu quả để tạo lập văn bản; đồng thời cũng giúp cho các nhà biên soạn sách giáo khoa và các nhà giáo dục cân nhắc khi xây dựng chương trình và biên soạn sách giáo khoa.

2. Những đóng góp mới của luận án, khả năng ứng dụng trong thực tế và hướng nghiên cứu tiếp theo của đề tài

Luận án có tính thời sự, có ý nghĩa lí luận và thực tiễn rõ rệt.

- Về mặt lí luận: Kết quả nghiên cứu của đề tài góp phần bổ sung, hoàn thiện lí thuyết ngữ pháp chức năng hệ thống, lí thuyết về ngôn ngữ học đánh giá, lí thuyết về thể loại khi vận dụng vào nghiên cứu sách giáo khoa tiếng Anh cấp Trung học cơ sở tại Việt Nam.

- Về mặt thực tiễn: Các kết quả nghiên cứu của luận án có thể ứng dụng vào việc nghiên cứu, dịch thuật tiếng Anh và giảng dạy tiếng Anh nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy.

- Hướng nghiên cứu tiếp theo của đề tài là nghiên cứu đặc điểm ngôn ngữ của bình diện Tham dự (Engagement)

Từ khóa: ngữ pháp chức năng hệ thống, thái độ, thang độ, ngữ vực, thể loại, liên nhân

2. TIẾNG ANH

INFORMATION PAGE OF DOCTORAL THESIS

Name of thesis: THE LANGUAGE OF EVALUATION IN ENGLISH TEXTBOOKS AT THE SECONDARY SCHOOLS IN VIET NAM FROM THE VIEWPOINT OF SYSTEMIC FUNCTIONAL GRAMMAR

Major: Linguistics

Full name of Ph.D. student: NGUYEN THI MY LE

Supervisors: 1. ASSOCIATE PROFESSOR – DR. TRUONG THI NHAN

2. ASSOCIATE PROFESSOR – DR. TRAN VAN SANG

Training institution: UNIVERSITY OF EDUCATION, DA NANG UNIVERSITY

Abstract

1. The main results of the thesis

Functional Linguistics, in general, Systemic Functional Linguistics (SFL) in particular, is the direction of modern linguistics research, rich in explanatory power, which increasingly shows its advantages compared to traditional linguistics. Following this analysis, the thesis has achieved the following results:

- The thesis has given an overview of the research and application of the theory of systemic functional grammar, the theory of evaluative language and the theory of genre as well as the application of the theory of evaluative language and genre in the research of the evaluative language in English textbooks in the world and in Viet Nam. The overall results of the thesis also indicate that the theory of systemic functional grammar and the language of evaluation is a relatively new approach to language in Vietnam and around the world, but has quickly been applied in linguistic research associated with language education.

- The thesis has established a theoretical framework to study with basic issues: Systemic functional grammar theory, Martin & White's Evaluative framework, and theory of genres from point of view of Sydney scholars.
- The thesis has surveyed, classified, and analyzed language characteristics expressing interpersonal relationships through resources expressing Attitude in reading English textbooks at secondary schools, according to words (slang, idioms/idiom variants, personal pronouns) and characteristics of the evaluative language showing the inscribed and invoked attitude in English textbooks at secondary schools.
- The thesis has surveyed, statistically, classified and analyzed the characteristics of evaluative resources showing the Graduation in reading English textbooks at secondary schools.
- The thesis has surveyed the types of texts used in reading English textbooks in secondary schools to compare which types of texts are used in each grade. Based on the SFL, especially the Evaluative Framework (Martin & White, 2005), the thesis analyzed the linguistic characteristics of evaluation, the number of text genres in the reading texts of English textbooks at secondary schools. Through these analyses, the thesis has made some suggestions to help students know how to choose languages effectively to create texts; it also helps textbook editors and educators to consider when developing curricula and compiling textbooks.

2. New contributions of the thesis, applicability in practice and future research of the thesis

The thesis is topical and has clear theoretical and practical significance.

- In theory: the results of the thesis will contribute to supplementing and perfecting the theory of systemic functional grammar, the theory of evaluative linguistics, and the theory of genres when applied to the study of English textbooks at secondary schools in Vietnam.
- In practice: The results of the thesis can be applied in the research, in translating English and teaching English in order to improve the quality of teaching..
- The next research direction of the thesis is to study the linguistic features of Engagement

Keywords: Systemic functional grammar, attitude, graduation, register, genre, interpersonal relationships